

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18C/4/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713215379
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2014:6713215379.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci navrhovateľa: Y. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom O.Č., V. X, občan SR, právne zastúpená: JUDr. Andrej Cifra, advokát, J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, proti odporcovi: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Úradnícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Tomáš Kušník, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Žaloba navrhovateľky o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX zo dňa 22. 08. 2008, ktorú žalobkyňa uzavrela s právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 je neplatná, sa v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 09. 09. 2013 domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážke zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o pôžičke zo dňa 22. 08. 2008, ktorú žalobkyňa uzavrela s právnym predchodcom žalovaného a to spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s., Kežmarok. Svoj návrh odôvodnila tým, že odporca dňa 09. 08. 2013 doučil zamestnávateľovi žalobkyne výzvu na realizáciu zrážok zo mzdy, pričom odkázal na dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX, ktorú žalobkyňa uzavrela ešte s pôvodným veriteľom a to spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s., Kežmarok. Zamestnávateľ v čase podania žaloby nezačal vykonávať zrážky zo mzdy, avšak žalobkyňa mala dôvodnú obavu, že zamestnávateľ pristúpi k zrážkam, pretože má povinnosť podľa § 551 Občianskeho zákonníka takto postupovať. Ďalej žalobkyňa vo svojej žalobe poukázala na to, že predmetná zmluva o pôžičke obsahuje viaceré ustanovenia, ktoré sa dajú považovať za neprijateľné zmluvné podmienky podľa čl. 6 ods.1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou uvedenej zmluvy je jednou z takýchto neprijateľných zmluvných podmienok. Táto dohoda o zrážkach vôbec neodzrkadľuje vôľu žalobkyne, pretože dohoda bola vopred pretlačená vo formulári vytvorenom pôvodným veriteľom, nebola so žalobkyňou osobitne dohodnutá a žalobkyňa musela zmluvu prijať ako celok bez akejkolvek možnosti zmeny zmluvných podmienok. V čase podpisu zmluvy žalobkyne nebol vysvetlený účel uvedenej dohody. Samotná dohoda je neurčitá, nezrozumiteľná a nezohľadňuje základné právne princípy inštitútu zabezpečenia pohľadávok zrážkou zo mzdy a teda je neplatná. Ide o podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky, preto je v rozpore s ustanovením § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa nemôže žiadnym spôsobom zabrániť vykonaniu zrážok zo mzdy a to aj napriek tomu, že žiadny súd postihnúť jej majetku neschválil. Jediným účinným prostriedkom ochrany žalobkyne v tomto štádiu je zároveň podanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia súdom. Keďže zamestnávateľovi odporca

doručil výzvu na realizáciu zrážok zo mzdy, žalobkyňa má zato, že bezprostrednosť ujmy považuje za preukázanú. Preto žiadala, aby súd zároveň predbežným opatrením uložil žalovanému povinnosť zdržať sa používania dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX zo dňa 22. 08. 2008 a zároveň uložil zamestnávateľovi žalobkyne - spoločnosti Tesco Stores SR, a. s., Bratislava povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o pôžičke zo dňa 22. 08. 2008.

Ďalej žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že v zmluve o pôžičke v časti „klient“ je text napísaný drobnými, takmer nečitateľnými písmenami a žalobkyňa nebola dostatočne informovaná a uzročená o zabezpečení pohľadávky žalovaného. Je možné tvrdiť, že uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy bola žalobkyňi v čase podpisu zmluvy o pôžičke nanútená, pretože inú možnosť podpisu zmluvy nemala bez toho, aby nepodpísala celý formulár. Pri realizácii tohto inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy sa jedná o mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka bez súdnej kontroly, pričom tieto zrážky nemôže dlžník voči svojmu zamestnávateľovi nijako korigovať ani zastaviť. Žalobkyňa poukázala na rozhodnutia v obdobných sporoch a to uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co 353/2012 zo dňa 31. 12. 2012 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2Co 149/2013 zo dňa 25. 06. 2013.

K dohode o zrážkach zo mzdy žalobkyňa poukázala na ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že dohoda o zrážkach musí mať písomnú formu a zároveň v nej musí byť vyjadrený súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok zo mzdy, ako aj rozsah vykonávaných zrážok. Dohoda nadobúda účinnosť až potom, ako veriteľova pohľadávka bude zročná. Zrážky teda možno začať vykonávať až po zročnosti veriteľovej pohľadávky. Vzhľadom na vyššie uvedené dohodou o zrážkach zo mzdy, nie je možné zabezpečiť budúcu pohľadávku a takáto zmluvná podmienka bola posúdená orgánom dozoru ako podmienka v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že sa v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od § 551, § 53 ods. 1 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na citované žalobkyňa uviedla, že všetky tieto dôvody opodstatňujú napadnutie dohody o zrážkach zo mzdy a dovolanie sa jej neplatnosti, resp. určenia jej neprijateľnosti podľa § 80 písm. c/ O. s. p. s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere obsahuje viaceré neprijateľné zmluvné podmienky a s poukazom na čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS, nie je možné, aby zmluva bola naďalej zaväzujúca. Preto žiadala, aby súd urobil úsudok o nekalosti zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve o úvere.

Súd vyhovel návrhu žalobkyne v časti o nariadenie predbežného opatrenia a uznesením zo dňa 03. 10. 2013, právoplatné 26. 10. 2013, uložil predbežným opatrením žalovanému povinnosť zdržať sa použitia napadnutej dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň uložil zamestnávateľovi žalobkyne - spoločnosti Tesco Stores SR, a. s., povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy podľa predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy.

Odporca sa prostredníctvom právneho zástupcu písomne vyjadril k návrhu navrhovateľky a uviedol, že nie sú splnené dôvody určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Predmetná dohoda obsahuje všetky zákonné náležitosti potrebné pre svoju platnosť. Právne podmienky upravuje § 551 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ide o dobrovoľné vykonávanie zrážok zo mzdy na základe písomnej dohody medzi veriteľom a dlžníkom. Ide o zabezpečovací inštitút, ktorým sa súčasne pohľadávka veriteľa aj uspokojuje. Dlžník dáva súhlas k tomu, aby sa pohľadávka veriteľa postupne uspokojovala zrážkami zo mzdy. Dohoda sa stáva účinnou potom, čo sa pohľadávka veriteľa stala zročnou a veriteľ ju predloží platiteľovi mzdy dlžníka. Následne je platiteľ mzdy dlžníka povinný zrážať a vyplácať veriteľovi zrážky z dlžníkovej mzdy až do uspokojenia veriteľovej pohľadávky. Žalobkyňa výslovne súhlasila s tým, že ak nesplní svoj záväzok splácať pôžičku v stanovených termínoch splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti pôžičku podľa zmluvy, vznikne oprávnenie žalovanému, požadovať od zamestnávateľa žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy a iných príjmov až do úplného splatenia zabezpečovanej pohľadávky. Žalobkyňa tento svoj súhlas potvrdila svojím podpisom na zmluve o pôžičke. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Žalobkyňa mala možnosť si zmluvu riadne prečítať a v prípade, že nemala záujem uzavrieť zmluvu s takýmto obsahom, mohla ju odmietnuť a nepodpísať. Výška samotnej pohľadávky odporcu vyplýva

zo zmluvy o pôžičke, ktorú žalobkyňa slobodne a vážne uzavrela so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. a následne došlo k zmluve o postúpení tejto pohľadávky dňa 07. 03. 2013 na žalovaného.

Žalovaný rovnako poukázal, že v tomto prípade chýba podstatný predpoklad úspešnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. a to existencia tzv. naliehavého právneho záujmu. V prípade, že by žalovaný prijal plnenie bez právneho dôvodu, má žalobkyňa možnosť domáhať sa žalobou naplnenia vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 91/2006 zo dňa 18. 06. 2007, podľa ktorého nepreukázanie existencie naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacieho návrhu. Žalovaný poukázal na to, že ak by súd v súdnom konaní aj určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, žalovaný má možnosť žalobou naplnenie domáhať sa plnenia z titulu zmluvy o pôžičke od navrhovateľa. Tým by sa pohľadávka žalovanej zvýšila o trovy tohto konania a celú pohľadávku by žalobkyňa musela pravdepodobne uhradiť naraz. Pokiaľ by si takto súdom určenú povinnosť nespĺnila, mohol by žalovaný pristúpiť k vymáhaniu pohľadávky prostredníctvom exekučného konania. Postavenie žalobkyne určením neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy by sa preto nezmenilo, dokonca je možné povedať, že by došlo k jeho zhoršeniu. Preto nie je splnená požiadavka existencie naliehavého právneho záujmu.

Ďalej žalovaný poukázal na to, že ak by súd určil neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, došlo by k výraznému poškodeniu žalovaného, pretože tento splnil všetky povinnosti vyplývajú zo zmluvy o pôžičke a žalobkyňa svoje povinnosti porušila. Účelom ochrany spotrebiteľa je zabezpečiť rovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, účelom ochrany však nemôže byť zbavenie spotrebiteľa zodpovednosti za záväzkové vzťahy, do ktorých vstupuje. Vyhovením žalobe by súd vybočil z medzí a účelu ochrany spotrebiteľa a negoval by hmotnoprávny inštitút upravený v § 551 Občianskeho zákonníka. Preto žiadal, aby súd žalobný návrh zamietol.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní výsluchom navrhovateľky a oboznámením listinných dôkazov a zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že zmluvu o pôžičke uzavrela na základe katalógového predaja, to znamená, že v katalógu si vybrala tovar, telefonicky kontaktovala spoločnosť Triangel, kde nadiktovala svoje osobné údaje, uviedla o aký tovar má záujem a o aké splátky. V katalógu bola tabuľka, kde bola uvedená výška splátok, koľko splátok sa týka predmetnej výšky. Následne od firmy Triangel obdržala vypísanú zmluvu, ktorú len podpísala. Tovar jej bol dodaný a podľa zmluvy začala splácať pôžičku. Následne sa dostala do situácie, kedy pôžičku nemohla splácať. Bola v rozvodovom konaní, riešila osobné problémy s deťmi, zabezpečovala bývanie, opakovane sa sťahovali, kým si našli stálejší podnájom. Je pravdou, že v tom čase zmluvu prestala splácať, avšak zostávalo doplatiť možno 3 až 4 splátky v celkovej hodnote 2.500,00 Sk. Zo strany spoločnosti Triangel sa jej odvtedy nikto nezval. Vo februári 2014 jej účtovníčka zamestnávateľa oznámila, že prišla výzva zo spoločnosti EOS na zrážky zo mzdy. Rovnako ju kontaktovala spoločnosť EOS rôznymi výhražnými telefonátmi a oznámili jej, že došlo k postúpeniu pohľadávky. Z tohto dôvodu písala e-mailom spoločnosti Triangel, pretože u nich mala viacero nevysporiadaných pôžičiek, aby uviedli, ktoré pôžičky a komu previedli a komu má vlastne čo platiť, pretože sa jej ozývali aj rôzne iné spoločnosti. Žiadnu odpoveď nedostala. T. času jej účtovníčka oznámila, že spoločnosť EOS zaslala oznámenie, že netrvá na ďalších zrážkach zo mzdy, ktoré sa vzťahovali na zmluvu s koncovým číslom 660. Aj naďalej sú jej vykonávané zrážky zo mzdy aj pre iné spoločnosti, aj pre spoločnosť EOS v súvislosti s inými zmluvami.

Navrhovateľka ďalej uviedla, že pre spoločnosť Triangel pôsobila aj ako sprostredkovateľ, pretože za každú sprostredkovanú uzavretú zmluvu bola poskytnutá odmena, prípadne odpustenie nejakej splátky. Rovnako sa k tomu dostala cez inzerát, kde firma hľadala obchodných zástupcov. Následne jej boli zaslané papiere, mala sa s niekým stretnúť, kto jej mal vysvetliť ako postupovať. K ničomu takému však nedošlo. Všetko s firmou sa realizovalo cez telefón alebo e-mail. Boli jej poslané katalógy, ktoré mala predkladať ľuďom, aby si z nich niekto niečo vybral a za každú zmluvu potom dostala odmenu 20,00 alebo 30,00 Sk. Ako sprostredkovateľ z firmy nikdy zaškolená nebola. K predmetnej dohode o zrážkach zo mzdy uviedla, že nikdy nebola o tomto poučená.

Podľa Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX zo dňa 22. 08. 2008 uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., Kežmarok a žalobkyňa zmluvu, predmetom ktorej bolo financovanie tovaru - detská izba Elbyt v počte 1 kus. Bola dojednaná akontácia vo výške 24,56 € (740,00 Sk) a výška pôžičky 432,18,00 € (13.020,00 Sk). Celková suma pôžičky činila 432,18 € (13.020,00 Sk) a splátky boli dojednané po 24,56 € (740,00 Sk) v počte 20x s príplatkom 0,00 €. Konečná splatnosť bola stanovená na 20 mesiacov, ročná úroková sadzba bola dohodnutá 13,99 %, RPMN vo výške 13,99 % a priemerná hodnota RPMN bola uvedená 61,36 %. Ako sprostredkovateľ zmluvy bola uvedená žalobkyňa. Súd poznamenáva, že zo strany žalovaného bol súdu predložený originál zmluvy o pôžičke, kde však absentoval podpis žalobkyne. Do súdneho spisu sú však doložené fotokópie zmluvy (čl. 12, čl. 67) a sama žalobkyňa vo svojej výpovedi potvrdila, že zmluvu podpísala, preto súd nemal pochybnosti o tom, že zmluva o pôžičke bola potvrdená aj podpisom žalobkyne. V ďalšom zo zmluvy o pôžičke v časti s názvom „klient“ vyplýva, že žalobkyňa svojím podpisom mala prejavíť súhlas s tým, že v prípade, ak nespĺni svoj záväzok splácať pôžičku v stanovených termínoch splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti pôžičky podľa zmluvy, aby spoločnosť (rozumej Consumer Finance Holding, a. s., Kežmarok) bola oprávnená požadovať od jej zamestnávateľa vykonávať zrážky zo mzdy a iných príjmov až do úplného splatenia zabezpečovanej pohľadávky, výška zrážok zo mzdy a z iných príjmov bude zodpovedať výške splátok podľa tejto zmluvy. Pre účely uplatnenia výkonu zrážok zo mzdy a iných príjmov je táto zmluva súčasne aj dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka.

Podľa zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 03. 2013, došlo k postúpeniu pohľadávok medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. a žalovaným, predmetom ktorého bola okrem iného aj pohľadávka voči žalobkyne vyplývajúca zo zmluvy č. XXXXXXXX s celkovým zostatkom 227,93 € (čl. 69 až 72).

Podľa prehľadu splátok a úhrad (čl. 73, 74) je zrejmé, že žalobkyňa uhradila akontáciu a následne uhradila 10 splátok po 24,56 €, poslednú splátku uhradila 14. 10. 2009 vo výške 49,12 €.

Listom zo dňa 09. 08. 2013 (čl. 5) vyzval žalovaný zamestnávateľa žalobkyne - spoločnosť Tesco Stores na realizáciu predloženej dohody o zrážkach zo mzdy a to pravidelne až do uspokojenia veriteľovej pohľadávky. Zároveň poukázal na to, že zamestnávateľ ako platiteľ mzdy nie je oprávnený posudzovať predloženú dohodu o zrážkach zo mzdy ani odmietnuť vykonávať zrážky zo mzdy na jej základe. Inak zodpovedá za prípadnú škodu veriteľovi, ktorú si tento následne môže uplatniť na súde žalobou o náhradu škody. Ku dňu 09. 08. 2013 žalovaný vyčíslil dlh v celkovej výške 277,54 €, ktorá pozostáva z istiny 196,56 €, vyčíslených úrokov z omeškania a nákladov inkasného pokračovania.

Na základe výzvy súdu spoločnosť Tesco Stores SR, a. s., Bratislava, zaslala súdu doklady k okolnosti vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola predložená žalovaným. Podľa výpisu z evidencie zamestnávateľa žalobkyne boli na pôžičku č. XXXXXXXX zo dňa 22. 08. 2008 vykonávané zrážky a to v decembri 2013 vo výške 36,12 €, v januári 2014 vo výške 64,46 €, vo februári 2014 vo výške 69,36 €, v marci 2014 vo výške 108,00 € a v apríli 2014 vo výške 19,50 €, čo spolu činí 297,44 €. Podľa e-mailovej komunikácie dňa 15. 05. 2014 zamestnávateľ zaslal žalovanému žiadosť o oznámenie ukončenia zrážok, nakoľko dňa 09. 05. 2014 bola zrealizovaná posledná zrážka v prospech pohľadávky č. XXXXXXXX. E-mailovou správou zo dňa 19. 05. 2014 žalovaný požiadal o zastavenie zrážok zo mzdy vykonávané žalobkyne k pohľadávke č. XXXXXXXX, nakoľko pohľadávka bola v celej výške vyplatená.

Na túto zmenu dôkaznej situácie právny zástupca žalobkyne uviedol, že sa jedná o netypickú situáciu, keďže zamestnávateľ navrhovateľky nerešpektoval predbežné opatrenie súdu, napriek tomu vykonával zrážky zo mzdy v prospech odporcu. Preto sa navrhovateľka bude domáhať od odporcu vyplatenia takto zrazených súm z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Z dôvodu právnej istoty navrhovateľky preto zotrval na svojej žalobe o vyslovenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy na základe neprijateľných zmluvných podmienok. Poukázal na to, že nie je povinnosťou navrhovateľky preukazovať naliehavý právny záujem ako pri inom druhu určovacích žalôb, pretože je povinnosťou súdu „ex off“ rozhodovať o neprijateľných zmluvných podmienkach. Potvrdila sa situácia, že odporca zneužil dohodu o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút, prostredníctvom ktorého sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil.

Mal zato, že aj v tomto štádiu konania je dôvodný záujem žalobkyne na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

Podľa § 80 písm. c/ O. s. p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určenie či tu právny vzťah, alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Keďže predmetom konania bola určovacia žaloba podľa § 80 písm. c/ O. s. p., súd v každom štádiu konania skúma existenciu naliehavého právneho záujmu na žiadanom určenie, pretože sa jedná o nevyhnutnú podmienku toho, aby bolo súdu umožnené v rozsudku meritórne rozhodovať o žalobe. V rozhodovacej praxi súdov je ustálené, že žalobca má právny záujem na žiadanom určenie, ak bez tohto určenia by bolo ohrozené jeho právo alebo právny vzťah, ktorého je účastníkom, alebo ak by sa jeho právne postavenie bez takéhoto určenia stalo neistým. Cieľom určovacej žaloby je vydanie rozsudku, výrok ktorého odstraňuje žalobcovi neistotu určenie, že tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je. Zákon pre procesnú prípustnosť určovacej žaloby teda predpokladá existenciu stavu neistoty žalobcu v tom, či ten ktorý právny vzťah alebo právo tu je, alebo nie je a zároveň tiež preukázanie, že uvedenú neistotu je možné odstrániť navrhovaným výrokom rozsudku. Naliehavý právny záujem na určenie je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť, pričom nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov, ktoré sú ohrozené neistotou a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom. Naliehavý právny záujem sa viaže k žalobe, t. j. k otázke, či určovacia žaloba môže byť spôsobilým procesným inštrumentom ochrany práva. Je pravdou, že v konaniach, v ktorých vystupuje ako navrhovateľ spotrebiteľ, je súdnou praxou konštatované, že naliehavosť právneho záujmu na určenie neistého právneho postavenia spotrebiteľa je daná s prihliadnutím na jeho slabšie postavenie v záväzkových spotrebiteľských vzťahoch. Rovnako v spotrebiteľských sporoch súd sám „ex off“ je povinný poskytovať právnu ochranu práv spotrebiteľa a to aj v tých prípadoch, kedy by inak bolo potrebné, aby sa účastník práva alebo rozhodujúcej skutočnosti sám dovolával. Súd v tomto konkrétnom prípade konštatuje, že v čase podania žaloby mal preukázaný naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti žalovanej dohody o zrážkach zo mzdy, keďže v čase podania žaloby bola reálna hrozba, že realizáciou zrážok zo mzdy by došlo k zásahu do majetkovej sféry žalobkyne a táto nemala inú možnosť, ako brániť sa určovacou žalobou podanou na súde. Súd preto v ďalšom dokazovaní pristúpil k preskúmaniu navrhovanej dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj zmluvy o pôžičke z pohľadu, či túto možno vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 Občianskeho zákonníka, prípadne či predmetný zmluvný vzťah spĺňa náležitosti právneho úkonu podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka, t. j. absolútnu neplatnosť právneho úkonu, na ktorú súd rovnako prihliada „ex off“, t. j. z úradnej povinnosti. V priebehu konania však došlo k zmene skutkovej situácie v tom, že zamestnávateľ žalobkyne nerespektoval vydané predbežné opatrenie, ktorým mu súd zakázal vykonávať zrážky zo mzdy, rovnako žalovaný nerespektoval vydané predbežné opatrenie, ktorým mu súd uložil povinnosť zdržať sa použitia žalovanej dohody o zrážkach zo mzdy. Napriek tomu v čase rozhodovania súdu došlo k realizácii dohody o zrážkach zo mzdy v tom smere, že celý uplatnený dlh z titulu zmluvy o pôžičke považuje žalovaný za uhradený.

Súd má zato, že ani v spotrebiteľských sporoch nie je vydanie rozsudku, ktorým súd určí či tu nejaký právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, nemôže byť samoúčelné, avšak cieľom rozhodnutia je odstrániť právnu neistotu žalobkyne. Žalobkyňa v tomto prípade podávala žalobu o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu, aby na základe predmetnej dohody nedochádzalo k neoprávneným zrážkam zo mzdy. Otázka naliehavosti právneho záujmu je potom významná len vo vzťahu k tomu určenie, akého sa žalobkyňa domáha v návrhu na rozhodnutie súdu, nie však vo vzťahu k otázke, ktorú by súd mal riešiť ako predbežnú (napr. posúdenie celého zmluvného vzťahu z hľadiska prijateľnosti zmluvných podmienok a tým aj rozsah zmluvnej povinnosti žalobkyne). Za stavu, kedy zrážky zo mzdy boli vykonané a ďalšie zrážky zo mzdy na základe predmetnej dohody vykonávané nebudú, súd má zato, že pri vyhovení žaloby by sa právne postavenie žalobkyne nijako nezmenilo. Aj v prípade, že žalobkyňa tak, ako uviedol jej právny zástupca, má záujem domáhať sa od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia, by rozsudok, ktorým by súd určil dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú, nemal pre ňu relevantný význam, nakoľko v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné preskúmať z hľadiska platnosti, prípadne prijateľnosti zmluvných podmienok celú zmluvu o pôžičke, t. j. samotný

spotrebiteľský záväzkový vzťah. Na základe uvedeného ďalšie dokazovanie ohľadne preskúmania zmluvy o pôžičke, jej platnosti, prípadne prijateľnosti zmluvných podmienok v tejto prejednávanej veci, vrátane dohody o zrážkach zo mzdy, súd považoval za bezpredmetné. Keďže súd vyhodnotil, že v čase rozhodovania nie je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods.1 O. s. p., podľa ktorého účastník, ktorý mal vo veci plný úspech, má nárok na náhradu trov konania proti účastníkovi, ktorý úspech nemal. Súd však použil ustanovenie § 150 ods.1 O. s. p. v prípade, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, súd výnimočne nemusí náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd pri tom prihliadne najmä na okolnosti či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Súd ako dôvody osobitného zreteľa vyhodnotil skutkovú situáciu v prejednávanej veci, kedy žalovaný nerešpektoval vo veci nariadené predbežné opatrenie, preto došlo k realizácii zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach, ktorá bola predmetom preskúmania v súdnej veci, takéto plnenie prijal, v dôsledku čoho súd konštatoval, že t. času sa žaloba žalobkyne stala bezpredmetnou. Z tohto dôvodu súd náhradu trov konania odporcoví, ktorá by mu inak patrila, nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný

6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).